

Trauma dětí v horském terénu

KRISTINA HÖSCHLOVÁ

Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje
Centre Medical a Mont Blanc Helicopteres Avoriaz

Charakteristika horského prostředí: chladné klima, prodloužená časová dostupnost, ztížené podmínky k diagnostice i léčbě.

- Vyšetřovací přístroje v chladu selhávají
=> fyzikální vyšetření smysly
- Vyšetření v náročných podmínkách:
= "DIAGNOSA přes BUNDU"
- Děti velmi snadno rozvinou hypotermii
=> ISOLACE, zahřívání
- Při vážných zraněních děti dissimulují
=> dbát na MECHANISMUS ÚRAZU!

Aplikace „ABCDE“ principů dle ATLS v horském prostředí:

1. „E“: Prostředí ? Mechanismus?

2. „Ac“: Průchodnost d.c.? Zvracení ? Poranění C-páteře?
=> poloha, fixace

3. „B“: Barva ? Poslech ? Dechové úsilí ?
=> O₂, ETI, punkce PNO

4. „C“: Puls (síla, SF)? Krvácení? Bledost/opocení? Stabilita: hrud'/pánev/dlouhé kosti? Břicho?
=> Zástava krvácení, transport k OP

5. „D“: Vědomí? Hybnost? Citlivost? Zornice?
=> Poloha na bok, UPV, protekce páteře

1. „E“: => Zahřívání, Přístřešek

Náročný terén nikdy nevyklučuje analgesii.

ANALGESIE

- i.v.
- i.n.
- Lokoregionální anestezie
- Ketamin
- Opioidy

INTRANASÁLNÍ ANALGESIE (indikace)

- Třeba rychlá evakuace
- i.v. technicky náročné (zima, vítr)
- i.v. selhalo
- Děti

Aplikovatelná farmaka: Ketamin v monodávce, popř. Midazolam, Sufentanil/
Fentanyl

Dávkování ANALGESIE – DĚTI

INTRAVENOSNÍ

- Morphin : 0,1 mg/kg
- Ketamin : 0,5 mg/kg (0,1-0,2 mg/kg s morfinem)

INTRANASÁLNÍ

- Sufentanil : 0,05-0,1 ug/kg
- Ketamin : 3-5 mg/kg v monodávce
- Midazolam : 0,1 mg/kg s ketaminem
0,2 mg/kg samostatně

INHALAČNÍ ANALGESIE – metoxyfluorane (Pentrox)

LOKOREGIONÁLNÍ ANALGESIE

- Ideální pro náročné evakuace
- Utlumí bolest
- Neutlumí životní funkce (nemožnost monitorace)

Fascia iliaca blok

- Selektivní umrtvení femorálního nervu z laterálního přístupu
- Fr. diafysy femuru

Hematom blok

- Vpravení anestetika přímo do místa lomu kosti
- Fraktury distálního předloktí

Trauma dětí v náročném terénu - SOUHRN

- Vždy zvážit mechanismus úrazu => diagnosa
- ANALGESIE alternativními přístupy
- HYPOTERMIE: brát v úvahu a předejít
- KEROSIN je často víc než ADRENALIN